

Ann-Kristin Ekman och Sussan Öster samordnar utvecklingsarbetet runt lösningsfokus i länets samordningsförbund.

Västmanland kraftsamlar runt ett lösningsfokuserat språk

Västmanland kraftsamlar med ett gemensamt förhållningssätt och samma konkreta verktyg i alla fyra myndigheterna i länets tre samordningsförbund. Ann-Kristin Ekman, samordnare på Samordningsförbundet Västerås och Sussan Öster, metodutvecklare på Landstinget Västmanland, berättar att lösningsfokus är kittet som håller samman hela arbetet.

Det är människan som står i fokus i Samordningsförbunden i Västmanlands unika satsning med att få arbetsförmedling, försäkringskassa, länets kommuner och Landstinget i Västmanland att samarbeta runt en gemensam kommunikationsplattform, externt och internt.

Allt arbete ska genomsyras av lösningsfokus, från processledning, interna sammanträden och beslutsfattande till externa möten med de människor som man ytterst arbetar mot, individuellt eller i grupp. Ytterst bygger det på att ge människor samma bemötande, oavsett vilken myndighet det handlar om.

– Mer än fem procent av den vuxna befolkningen i Sverige har behov av att myndigheterna samordnar för att rehabiliteringen ska fungera. Ett gemensamt förhållningssätt är en smidig lösning eftersom människor ofta

slussas mellan olika samhällsinstitutioner. Lösningsfokus är en verkningsfull och kostnadseffektiv metod som bygger på enkelhet, säger Ann-Kristin Ekman och Sussan Öster.

Vad är Samordningsförbundets uppgift i den här processen?

– Vår uppgift är att samordna ett kollegialt lösningsfokuserat nätverk mellan myndigheterna som har ett gemensamt ansvar att samverka. Samordningsidén är genialisk eftersom den fångar upp individer som faller mellan stolarna. Det är individen som ska vara i fokus och lösningen ska utgå från personens behov, inte organisationens. Ytterst är vi till för de människor som inte passar in i de vanliga systemen.

– Samordningsförbundet Västerås har i verksam-

“Vägen är framåt och uppåt. Många upplever det som om de är med och bygger en katedral”

hetsplanen beslutat att arbetet ska vara lösningsfokuserat. Några verksamheter inom myndigheterna, till exempel Västerås kommun och Landstinget, har också fattat egna policybeslut om ”det goda bemötandet”, med lösningsfokus som grund.

– I uppdraget ingår också att arbeta vidare med metodutveckling i samordningsteamerna, bistå med utbildningar och ge verktyg till handledare.

Vad är lösningsfokus?

– Det är ett pragmatiskt förhållningssätt och konkret verktyg som med språkets hjälp stimulerar människor till att själva hitta lösningar och bygga stabila plattformar för sina liv utifrån de resurser som finns i den verklighet som råder nu.

Vad krävs för att metoden ska fungera i en organisation?

– Det är viktigt att ha med sig ledningen som ser till att människor verkligen får mandat att praktisera det som de lärt sig på kurser och utbildningar. Ett sätt är att få med sig ”strategiska ambassadörer”, i exempelvis styrelser, som för ner arbetet in i organisationerna.

– I grunden handlar det om ett hantverk som kräver reflektion över det egna sättet att leda samtal, nyfikenhet, lyhördhet, envishet och mycket övning. Det är viktigt att lita på processen. Vägen är framåt och uppåt. Många upplever det som om de är med och bygger en katedral.

Hur ni arbetar med lösningsfokus i projekt?

– Lösningsfokus är plattformen för allt vi gör, från processledning till sammanträden och uppföljning. Intresset för metoden växer och har gradvis breddats från individtill organisationsnivå, till exempel som processledarstöd i HR-verksamhet.

– När vi sätter upp ett nytt projekt skapar vi alltid en strategisk tidslinje utifrån plusmodellen. Med den bygger vi en plattform, definierar ett lösningsscenario (målet), skannar efter utvecklingsmöjligheter med avstamp i befintliga resurser och tittar på de små, små stegen som ska leda oss dit vi vill. På det sättet kan vi fokusera rätt från början och använda resurserna riktigt.

Är lösningsfokus en metod som passar alla?

– De flesta i regionen arbetar nog mer eller mindre lösningsfokuserat fast i olika grad. Just nu är utmaningen att sprida arbetssättet till de som är nyfikna och vill utveckla sin verksamhet. Det handlar om att förstärka och göra mer av det som redan fungerar. Inte att ändra på allt man redan gör.

– I grundutbildningen i lösningsfokus lär vi oss att bli bättre på att dela ansvaret för utveckling med våra klienter och i samverkan. Hur man bäst använder och implementerar lösningsfokus i de olika myndigheterna kan bara handläggare och chefer avgöra. Den som är expert på en verksamhet vet bäst hur det ska fungera i praktiken.

– För slutkunderna, medborgarna, är det ett i högsta grad individuellt verktyg som hjälper dem att själva förändra sina liv.

Vad är de stora vinsterna med lösningsfokus i era organisationer?

– Det är klart att en gemensam kultur i alla myndigheter är kostnadseffektivt. Med ett förhållningssätt behöver vi bara en utbildningsmetod, vilket blir billigare och mer effektivt. På sikt leder det också till stora samhällsekonomiska vinster, som våra Pay-off-utvärderingar påvisat. En individ i utanförskap kostar samhället ca 500 000 kronor per år, enligt Ingvar Nilssons samhällsekonomiska kalkyl. Det är de individerna som vi i Samordningsförbunden kan stödja mot en fungerande vardag och egen försörjning. Lösningsfokus hjälper oss att samarbeta med varandra och med klienterna.

Text & Foto: Veronica Rönnlund, rönnlundMedia